

REFERAT DE APROBARE

la proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații pentru armonizarea utilizării benzilor de frecvențe radio 880-915 MHz, 925-960 MHz, 1710-1747,5 MHz și 1805-1842,5 MHz

Încă de la lansare, serviciile de comunicații electronice de generația a treia au reprezentat pentru operatorii autorizați un factor de dinamizare a ofertelor lor, de îmbunătățire a calității serviciilor oferite, iar la nivelul consumatorilor acestea au adus inovație și posibilitatea de atingere a unor noi standarde în comunicare, toate aceste elemente ducând, în cele din urmă, la dezvoltarea comunicațiilor electronice în rândul statelor membre ale Uniunii Europene, cererea crescândă de servicii de telefonie mobilă, precum și de servicii multimedia și de transmisii de date cu capacități din ce în ce mai mari reprezentând următorul pas de urmărit de către autoritățile de reglementare și de urmat în întregul spațiu comunitar.

În România, în acest moment, serviciile de comunicații electronice de generația a treia pot fi oferite de patru furnizori de rețele publice de comunicații electronice și de servicii de comunicații electronice destinate publicului – S.C. ORANGE ROMÂNIA S.A., S.C. VODAFONE ROMÂNIA S.A., S.C. TELEMobil S.A. și S.C. RCS & RDS S.A. Limitarea numărului de operatori care pot furniza, la acest moment, serviciile de comunicații electronice de generația a treia este consecința, în primul rând, a epuizării resursei de spectru radio utilizate pentru furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice și serviciilor de comunicații electronice destinate publicului. Această stare de fapt a fost reținută de altfel și în art. 2 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1113/2003 privind

acordarea licențelor de utilizare a frecvențelor radioelectrice în vederea furnizării rețelilor și serviciilor de comunicații mobile de generația a treia, cu modificările și completările ulterioare, text potrivit căruia „*Se acordă patru licențe de comunicații mobile de generația a treia [...]*”.

În acest context, spectrul de frecvențe radio, resursă limitată aflată în proprietatea publică a statului și în administrarea și gestionarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM), în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, trebuie administrat cât mai eficient. Potențialul economic al acestei resurse trebuie pus în valoare, scopul principal ce trebuie urmărit –impulsionarea furnizării de servicii de comunicații electronice (servicii multimedia și de transmisii de date) cu capacități din ce în ce mai mari – având rolul lui în impulsionarea economiei.

În conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din Decizia privind cadrul de reglementare pentru politica de gestionare a spectrului de frecvențe radio în Comunitatea Europeană (Decizia spectru radio), Comisia a emis un mandat la data de 5 iulie 2006 către Conferința Europeană a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații (CEPT) pentru a elabora condiții tehnice mai puțin restrictive pentru benzile de frecvențe abordate în contextul WAPECS (Wireless Access Policy for Electronic Communications Services) și care cuprind benzile de 900 MHz și de 1800 MHz.

Pe baza unor investigații tehnice, în special a Raportului Comitetului pentru comunicații electronice (ECC) 82 privind studiile de compatibilitate între sistemele UMTS și sistemele GSM care operează în benzile de 900 MHz și 1800 MHz și a raportului ECC 96 privind compatibilitatea între UMTS 900/1800 MHz și sistemele care operează în benzile adiacente, și ca răspuns la mandatul din 5 iulie 2006, CEPT a elaborat un raport privind introducerea, în paralel cu GSM, a UMTS în benzile de 900 MHz și de 1800 MHz și a adoptat Decizia ECC/DEC(06)13 privind desemnarea benzilor 880-915 MHz, 925-960 MHz, 1710-1785 MHz și 1805-1880 MHz pentru sisteme terestre de tip IMT-2000/UMTS.

Concluziile mandatului către CEPT s-au concretizat într-o Decizie a Comisiei Europene privind armonizarea benzilor de frecvențe de 900 MHz și de 1800 MHz pentru sistemele terestre capabile să furnizeze servicii paneuropene de comunicații electronice în cadrul Comunității, avizată de Comitetul pentru spectrul de frecvențe radio (RSC), act normativ care a intrat în vigoare ulterior adoptării Directivei Parlamentului European și a

Consiliului de modificare a Directivei 87/372/CEE a Consiliului din 25 iunie 1987 privind benzile de frecvențe care urmează să fie rezervate pentru introducerea coordonată a comunicațiilor mobile terestre publice celulare digitale paneuropene în cadrul Comunității.

În România, frecvențele radio din benzile 900 MHz și 1800 MHz, atribuite pentru utilizare neguvernamentală conform Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe în vigoare (TNABF), sunt alocate prin licențe de utilizare a frecvențelor radio către S.C. ORANGE ROMÂNIA S.A., S.C. VODAFONE ROMÂNIA S.A. și S.C. COSMOTE ROMANIAN MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A. Serviciile de comunicații electronice ce pot fi furnizate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice implementate și dezvoltate de operatorii mai sus amintiți sunt de generația a doua, specifice sistemelor GSM.

Autoritatea de reglementare din domeniul comunicațiilor electronice propune, prin proiectul de decizie, crearea mecanismelor tehnice și administrative pentru o armonizare a utilizării benzilor de frecvențe de 900 MHz și 1800 MHz, fără ca, la momentul adoptării deciziei, să fie afectate drepturile de utilizare a frecvențelor radio existente. Cu alte cuvinte, proiectul de decizie nu se referă la acordarea unor noi drepturi de utilizare a frecvențelor radio (drepturi suplimentare față de cele care sunt acordate deja operatorilor existenți în benzile 900 MHz și 1800 MHz sau prelungirea valabilității celor existente).

Oportunitatea ce apare odată cu crearea premiselor pentru introducerea serviciilor de comunicații electronice de generația a treia în banda de 900 MHz trebuie fructificată cât mai curând posibil, caracteristicile de propagare ale acestei benzi de frecvențe, ce permit acoperirea unor distanțe mai mari în raport cu benzile de frecvențe mai înalte, fiind în măsură să asigure o acoperire adecvată a zonelor mai puțin populate și a zonelor rurale.

Potrivit proiectului de decizie supus consultării publice furnizarea de servicii de comunicații electronice de generația a treia în benzile de frecvențe 900 MHz și 1800 MHz se poate realiza numai în următoarele condiții:

- asigurarea protecției radio corespunzătoare pentru sistemele de radiocomunicații existente în benzile adiacente;
- continuitatea furnizării serviciilor de comunicații electronice de generația a doua, specifice sistemelor GSM;
- asigurarea protecției radio corespunzătoare pentru sistemele GSM care vor funcționa și în continuare în benzile de 900 MHz și 1800 MHz.

În ce privește continuitatea furnizării serviciilor de comunicații electronice de generația a doua, specifice sistemelor GSM, în benzile de frecvențe aflate în discuție, autoritatea de reglementare își exprimă opinia clară de protejare a intereselor utilizatorilor finali, furnizarea serviciilor de comunicații electronice de generația a treia în benzile 900 MHz și 1800 MHz fiind posibilă numai în condițiile coexistenței furnizării celor două tipuri de servicii de comunicații electronice.

În ce privește parametrii tehnici necesari a fi respectați pentru asigurarea coexistenței sistemelor terestre capabile să furnizeze servicii pan-europene de comunicații electronice în cadrul Comunității în benzile de 900 MHz și 1800 MHz, autoritatea de reglementare a propus o modalitate flexibilă de gestionare a resurselor de spectru radio alocate prin licențe, operatorii interesați de eficiența spectrului fiind motivați în acest fel să încheie acorduri bilaterale sau multilaterale prin care să își stabilească parametrii tehnici necesari asigurării coexistenței rețelelor operate. În situația în care aceste acorduri preconizate a fi încheiate nu iau formă, ANCOM, în temeiul legislației în vigoare propune un set de parametrii tehnici, cerințe care de altfel sunt reținute și în cadrul deciziei adoptate la nivel comunitar. Cu alte cuvinte parametrii adoptați de ANCOM se vor aplica doar în absența acordurilor bilaterale sau multilaterale între rețele învecinate, autoritatea de reglementare asumându-și impunerea parametrilor tehnici la care face referire și Anexa Deciziei Comisiei 2009/766/CE.

Această abordare este menită să aducă un consens între părțile implicate, autoritatea de reglementare având în vedere, în limitele legii, modificarea licențelor de utilizare a frecvențelor radio în vederea introducerii în cadrul acestora a prevederilor necesare furnizării și a serviciilor de comunicații electronice de generația a treia în benzile de frecvențe de 900 MHz și de 1800 MHz.

Una dintre problemele dezbătute aprins atât în cadrul procedurilor desfășurate la nivel comunitar, cât și în cadrul consultării publice naționale se referă la potențialele efecte care pot afecta concurența în privința furnizării serviciilor de comunicații mobile pe piața relevantă.

Față de prevederile cadrului legislativ actual, observăm că Directiva 2009/114/CE a Parlamentului European și a Consiliului nu pleacă de la premisa denaturării concurenței prin deschiderea benzii de 900 MHz pentru sistemele UMTS, cerând statelor membre ca pentru a constata dacă este afectată concurența, să realizeze o analiză în acest scop.

Analiza concurențială reclamată are ca scop clarificarea impactului pe piață a măsurii adoptate de ANCOM, însă o analiză obiectivă nu poate fi realizată cu succes decât în condițiile urmăririi primelor efecte apărute urmare a furnizării serviciilor de comunicații mobile de generația a treia în benzile de frecvențe radio 900 MHz și 1800 MHz. Cu alte cuvinte declararea *a priori* a apariției unor efecte ce denaturează concurența pe acest segment de piață este de natură a nu permite un diagnostic exact și de a împiedica ANCOM să identifice remediile cele mai potrivite.

În plus față de cele afirmate, revizuirea drepturilor de utilizare din banda de 900 MHz, ca instrument de soluționare a denaturării concurenței pe segmentul de piață relevant, remediu privit ca eventual de cadrul de reglementare comunitar, trebuie să fie necesară, (justificată în mod obiectiv) și proporțională.

Concluzionând asupra aspectelor de natură concurențială, analiza care va indica efectele pe piață este în desfășurare în cadrul ANCOM, în funcție de concluziile acesteia urmând a se lua măsurile necesare soluționării unei eventuale denaturări a concurenței, inclusiv, dacă este cazul, măsuri care pot să afecteze drepturile de utilizare a frecvențelor radio acordate în trecut în benzile de frecvențe radio 900 MHz și 1800 Mhz.

ANCOM a analizat observațiile primite în perioada de consultare publică și a întocmit un material de sinteză a observațiilor primite cu privire la proiectul deciziei supuse consultării publice, în care a precizat poziția sa față de aceste observații. De asemenea, observațiile primite în perioada de consultare publică, precum și comentariile ANCOM la acestea, au fost dezbătute în cadrul Consiliului Consultativ din data de 23 februarie 2010.

Având în vedere cele expuse mai sus, a fost elaborat prezentul proiect al Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații pentru armonizarea utilizării benzilor de frecvențe radio 880-915 MHz, 925-960 MHz, 1710-1747,5 MHz și 1805-1842,5 MHz, pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să îl aprobați.